

**Uitgave:
april 2022**

Voorwoord

Biemans 50 jaar

Het is alweer 50 jaar geleden dat Martien Biemans in Boerdonk in zijn woonkamer de start maakte met een accountantskantoor. In de eerste jaren werkte hij er nog gewoon bij, maar al snel groeide het kantoor verder uit. Vanuit de woonkamer naar de garage en vanuit de garage naar een woonhuis dat helemaal als kantoor was ingericht. En rond de millenniumwisseling was het klanten- en personeelsbestand zodanig gegroeid dat het oude gemeentehuis van Erp gekocht werd en van waaruit we nu nog onze diensten verlenen. Het stokje werd overgedragen om de continuïteit van het kantoor te waarborgen.

En waar er 50 jaar geleden nog nauwelijks computers waren, er met 14-koloms papier werd gewerkt om een administratie uit te werken, is er in de loop der jaren ontzettend veel veranderd. De jonkies werden ouder, en er stromen nog met regelmaat nieuwe krachten het kantoor binnen. Er werd geïnvesteerd in kennis en automatisering; noodzakelijk om als accountantskantoor up to date te blijven.

De agro-sector heeft binnen Biemans altijd een prominente rol gespeeld en is dat ook altijd blijven doen. Zowel in de primaire sector alsook in de periferie van de landbouw hebben we vele relaties die gebruik maken van onze diensten. En daar zijn we natuurlijk harstikke trots op!!

Veel leesplezier!!

Erik Verhoeven

In deze nieuwsbrief:

GLB/gecombineerde opgave	
Wijzigingen Gecombineerde opgave/GLB	2
Betalingsrechten uit Nationale reserve	2
Blokkerende zeggenschap jonge landbouwers	2
Graasdierpremie 2022	3
Fosfaatdifferentiatie	3
Hoogte melkproductie melkveebedrijven	5
Beroep op overmacht GLB-subsidies	5
Nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid	5
Juridisch	
Extra betaling jonge landbouwers terecht afgewezen	4
Samenwerking kan ook pacht zijn	6
Mestwetgeving	
Openstelling fosfaatbank	4
Aanvullende maatregelen op 7 ^e actieprogramma	
Nitratrichtlijn	6
Subsidie	
Subsidie voor cursus of advies over duurzame landbouw	6
Belangrijke data	8

Wijzigingen Gecombineerde opgave/GLB

Inhoudelijk zijn er dit jaar weinig wijzigingen in de Gecombineerde opgave en het stelsel van betalingsrechten. De wijzigingen zijn:

- Er wordt niet gevraagd naar het aantal paarden en pony's, omdat deze dieren geregistreerd staan op het UBN-nummer;
- Er wordt geen vraag gesteld over deelname aan fosfaatdifferentiatie, maar wil men hier gebruik van maken, zal de fosfaattoestand wel bij de percelen ingevuld moeten worden;
- Bij veel landbouwers staan na de BGT-check de nieuwe perceelsgrenzen in de perceelregistratie. De nieuwe grenzen zullen goed gecontroleerd moeten worden;
- De waarde van de betalingsrechten wordt met circa € 20 verlaagd naar € 240. De vergroeningspremie wordt daarmee ook lager, circa € 103 per hectare. Dit is het laatste jaar van het huidige stelsel van betalingsrechten. In 2023 vervallen deze en komt er een systeem zonder betalingsrechten.

Betalingsrechten uit Nationale reserve

In 2022 kunnen de volgende categorieën landbouwers via de Gecombineerde opgave betalingsrechten aanvragen uit de Nationale reserve:

1. Jonge landbouwers;
2. Startende landbouwers;
3. Landbouwers die in 2015 90 dagen of langer geen landbouwactiviteiten konden ontplooiën op percelen vanwege de aanleg van openbare werken of nutsvoorzieningen. Op deze percelen mogen niet eerder betalingsrechten zijn toegewezen. Bewijsstukken moeten uiterlijk 15 mei via 'Digitaal post versturen' naar RVO.nl gestuurd worden;
4. Landbouwers die hebben meegedaan aan de set-aside regeling en deze grond weer als landbouwgrond in gebruik hebben genomen.

Er worden geen betalingsrechten uit de Nationale reserve toegekend als de subsidiabele oppervlakte landbouwgrond, waarop nog geen rechten zijn toegekend, minder dan 0,30 hectare is. Bij jonge landbouwers en starters wordt hierbij uitgegaan van het aantal 'vrije hectares'. Dit wordt bepaald door het geconstateerde aantal hectares subsidiabele landbouwgrond te verminderen met:

- de totale betalingsrechten in eigendom op 15 mei 2022 of, als dit hoger is, het aantal betalingsrechten bij de eerste toekenning in 2015, en
- eventuele gehuurde betalingsrechten op 15 mei 2022.

Bij de categorieën 3 en 4 moet men in de Gecombineerde opgave aangeven om welke percelen het gaat.

Sanctie onterechte aanvraag

Wie betalingsrechten uit de Nationale Reserve (NR) aanvraagt en hiervoor niet-subsidiabele grond opgeeft, krijgt, behalve geen rechten, ook een sanctie op de basisbetaling voor de niet-subsidiabele oppervlakte. Dit gebeurt ook als niet aan de voorwaarden voor NR-rechten wordt voldaan, bijvoorbeeld als het bewijs niet of te laat wordt opgestuurd of er een te groot oppervlak voor NR-rechten voor algemeen belang is opgegeven.

Perceel splitsen

Wanneer een deel van een perceel is gebruikt voor openbare werken of nutsvoorzieningen en nu weer in gebruik is als landbouwgrond, kan men alleen voor dat deel betalingsrechten uit de Nationale reserve voor algemeen belang krijgen. Het perceel zal dan gesplitst moeten worden (uiterlijk 15 mei 2022).

Blokkerende zeggenschap jonge landbouwers

Jonge landbouwers die een aanvraag doen voor de extra betaling jonge landbouwers of voor betalingsrechten uit de Nationale reserve, moeten blokkerende zeggenschap hebben.

Wanneer blokkerende zeggenschap?

Er is sprake van blokkerende zeggenschap als men ondernemingsbeslissingen met een financieel belang van meer dan € 25.000 kan tegenhouden.

- Dit is altijd het geval bij een eenmanszaak;
- Bij een rechtspersoon of samenwerkingsverband heeft een jonge landbouwer geen blokkerende zeggenschap, als andere deelnemers of bestuurders onbepaald bevoegd (bij maatschap, cv of vof) of alleen/zelfstandig bevoegd (bij een bv) zijn. Een jonge landbouwer heeft wel deze zeggenschap, als alle deelnemers of bestuurders jonge landbouwer zijn en deze allemaal onbepaald bevoegd of alleen/zelfstandig bevoegd zijn;
- Wanneer men voor bepaalde tijd in een proefmaatschap zit en de andere deelnemers de overeenkomst eenzijdig kunnen opzeggen, heeft de jonge landbouwer geen voortzettingrecht en ook geen blokkerende zeggenschap;

- Een beherende vennoot in een commanditaire vennootschap (cv) kan wel blokkerende zeggenschap hebben, een stille vennoot niet.

Aantonen blokkerende zeggenschap

De blokkerende zeggenschap en de startdatum daarvan moeten uiterlijk 15 mei 2022 geregistreerd worden bij de Kamer van Koophandel. Deze moet ook blijken uit de uiterlijk op 10 juni 2022 opgestelde en ondertekende overeenkomst of statuten van het bedrijf. Uit de overeenkomst moet blijken dat de blokkerende zeggenschap is ingegaan op of vóór 15 mei van het aanvraagjaar. Deze documenten hoeven niet opgestuurd te worden, maar kunnen bij een controle opgevraagd worden.

Aanpassen startdatum zeggenschap

De startdatum van de blokkerende zeggenschap kan een latere datum zijn dan bij de Kamer van Koophandel staat geregistreerd. Wanneer deze startdatum voor 1 januari 2017 is geregistreerd, kan men in de volgende situaties in de Gecombineerde opgave de startdatum aanpassen naar een latere datum:

- Als de andere maten/vennoten op elk moment de overeenkomst voor bepaalde tijd met de aanvragende jonge landbouwer eenzijdig kunnen opzeggen en de jonge landbouwer geen voortzettingsrecht heeft. De zeggenschap start dan op het moment dat de proefmaatschap is beëindigd;
- Men op een later moment verantwoordelijk is geworden voor de dagelijkse bedrijfsvoering, omdat:
  - men een dagopleiding volgde van gemiddeld meer dan drie dagen per week, of
  - men betaalde werkzaamheden deed in een andere onderneming voor gemiddeld meer dan 24 uur per week.

De startdatum van de zeggenschap is dan het moment dat de opleiding of werkzaamheden zijn beëindigd of minder dan drie dagen of 24 uur per week zijn geworden.

Men moet kunnen bewijzen dat de startdatum van de blokkerende zeggenschap aangepast mag worden. Dit bewijs (schriftelijke overeenkomst/akte proefmaatschap, diploma van de opleiding of contract van het andere werk) moet uiterlijk op de laatste dag van de kortingsperiode (10 juni 2022) digitaal via Mijn Dossier naar de RVO gestuurd worden.

Graasdierpremie 2022

Gronden als heide, duinen en kwelders tellen niet mee als subsidiabele landbouwgrond. Wanneer deze gronden worden begraasd door schapen of vrouwelijk vleesvee, kan men via de Gecombineerde opgave de graasdierpremie aanvragen.

Voorwaarden

De graasdierpremie is niet gekoppeld aan betalingsrechten en kan dus los aangevraagd worden. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Er is sprake van een actieve landbouwer (ingeschreven bij Kamer van Koophandel);
- De schapen moeten voor 2022 zijn geboren;
- Vrouwelijke vleesrunderen moeten op 15 oktober 2022 minimaal twee jaar zijn. Men ontvangt subsidie vanaf de dag dat het dier twee jaar wordt;
- Vrouwelijke vleesrunderen moeten op 15 oktober 2022 minimaal 12 maanden achter elkaar in Nederland zijn. Men ontvangt subsidie vanaf de dag dat dit het geval is;
- De dieren moeten op 15 mei 2022 op het bedrijf aanwezig zijn. Wanneer een dier na het indienen van de aanvraag, maar voor 15 mei 2022 wordt afgevoerd, moet het dier uit de aanvraag gehaald worden;
- De dieren moeten uiterlijk op 15 mei 2022 correct geregistreerd staan in I&R. Men is ook verantwoordelijk voor de I&R-registratie van voordat men houder was;
- De dieren grazen extensief van 15 mei tot en met 15 oktober aaneengesloten op niet-subsidiabele grond. Dieren mogen tijdelijk ergens anders naartoe gebracht worden als dit voor de bedrijfsvoering nodig is (bijv. voor scheren of inenten dieren).

Hoogte premie

De premie bedraagt € 153 per vrouwelijk rund en € 23 per schaap. Wanneer het budget wordt overschreden, wordt het aantal dieren waarvoor men subsidie verkrijgt met een bepaald percentage verlaagd.

Fosfaatdifferentiatie

Op gronden met een lagere fosfaattoestand mag extra fosfaat gebruikt worden (fosfaatdifferentiatie). Daarvoor moet de fosfaattoestand van de percelen uiterlijk 15 mei opgegeven worden in de Gecombineerde opgave.

Welke getallen?

Vanaf 2021 wordt de fosfaattoestand bepaald op basis van de P-Ca-Cl₂-waarde (ook wel P-PAE) en de P-Al-waarde. Wanneer bij oudere analyses alleen de P-Al of Pw-getallen bekend zijn, mogen deze gebruikt worden. Als bij analyses van vóór 2021 zowel de oude (P-Al/Pw) én de nieuwe (P-CaCl₂/P-Al) getallen bekend zijn, mag een keuze gemaakt worden.

Geldigheid analyserapport

De analyse mag, uitgaande van de dag van bemonsteren, op 15 mei 2022 niet ouder zijn dan vier jaar.

Let op!

In de Gecombineerde opgave wordt dit jaar niet meer gevraagd of u gebruik wilt maken van fosfaatdifferentiatie. Om te kunnen deelnemen dient de fosfaattoestand per perceel ingevuld te worden. Wanneer dit niet gebeurt of wanneer een onjuiste fosfaattoestand wordt ingevuld, mag geen gebruik gemaakt worden van fosfaatdifferentiatie.

Extra betaling jonge landbouwers terecht afgewezen

Een landbouwer exploiteerde tot 2020 zijn landbouwbedrijf als eenmanszaak. In de jaren 2015 tot 2019 ontving hij jaarlijks de extra hectarebetaling voor jonge landbouwers, die maximaal vijf jaar wordt verstrekt. Per 1 januari 2020 ging hij een vennootschap onder firma (VOF) aan met zijn echtgenote. In de Gecombineerde opgave 2020 verzocht de VOF opnieuw om de extra betaling voor jonge landbouwers, waarbij nu de echtgenote werd opgegeven als jonge landbouwer. RVO wees de extra betaling echter af, waarna de VOF beroep instelde bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Het College oordeelde dat het landbouwbedrijf zelf niet gewijzigd was bij de inbreng in de VOF, alleen de rechtsvorm was gewijzigd. RVO had om die reden het bedrijf niet als nieuw opgericht landbouwbedrijf aangemerkt, maar als een voortzetting van een bestaand bedrijf in een andere rechtsvorm. RVO had onder meer erop gewezen dat alle eenheden van het bedrijf waren overgegaan, dat het bedrijf hetzelfde rekeningnummer had en dezelfde oprichtingsdatum. Het College was met RVO daarom van oordeel dat er geen sprake was van oprichting van een landbouwbedrijf door de VOF, maar van voortzetting van het bestaande bedrijf van de landbouwer. Dat de VOF per 1 januari 2020 was ingeschreven in het handelsregister en een KvK-nummer had verkregen, en dat RVO een nieuw relatienummer aan de VOF had toegekend, was onvoldoende om te oordelen dat sprake was van oprichting van een landbouwbedrijf.

Nu de periode van vijf jaar na de oprichting van het bedrijf al was verlopen, had RVO terecht de extra betaling voor jonge landbouwers voor het jaar 2020 geweigerd.

Openstelling fosfaatbank

De minister van LNV streeft er naar om de fosfaatbank dit jaar open te stellen, zodat grondgebonden (jonge) landbouwers, die een ontheffing ontvangen, daarvan per 1 januari 2023 gebruik kunnen maken. De minister wil de fosfaatbank niet extra toespitsen op de biologische landbouw of bedrijven die op een andere manier extra inspanningen doen om te verduurzamen, waar in Kamermoties om was verzocht.

Vulling fosfaatbank en uitgifte rechten

De fosfaatbank wordt gevuld met de rechten die worden afgeroomd bij overdrachten. Om in aanmerking te komen voor rechten uit de fosfaatbank, moet een melkveehouder een aanvraag doen en daarbij de gewenste rechten vermelden.

Voorwaarden

In de Meststoffenwet en de staatssteunbeschikking behorende bij de invoering van het fosfaatrechtenstelsel, zijn specifieke bepalingen opgenomen over de reikwijdte en de inzet van de fosfaatbank. De belangrijkste voorwaarden zijn;

- De fosfaatbank dient ter bevordering van de grondgebondenheid. Niet grondgebonden bedrijven kunnen geen aanspraak maken op de fosfaatbank;
- Uit de fosfaatbank worden geen fosfaatrechten verkregen, maar slechts niet verhandelbare rechten (ontheffingen) voor een maximale periode van vijf jaar;
- Een vrijstelling of ontheffing wordt uitsluitend gegeven voor milieudoelstellingen, die verder gaan dan de verplichte Unie-normen;
- De ontheffingen worden toegekend via een loterijstelsel, waarbij de kansen voor toekenning voor jonge landbouwers worden verdubbeld;
- De vanuit de fosfaatbank toegekende ontheffingen kunnen niet worden gebruikt om de productie te rechtvaardigen, die voorheen onder reguliere verhandelbare fosfaatrechten viel.

De fosfaatbank is volgens de minister geen instrument om knelgevallen tegemoet te komen. Het is een milieumaatregel ter bevordering van grondgebondenheid en het stimuleren van jonge landbouwers in Nederland.

Hoogte melkproductie melkveebedrijven

In de Gecombineerde opgave wordt bij melkveebedrijven gevraagd naar de totale melkproductie in 2021. Reden hiervoor is dat RVO.nl bij controles inzake de naleving van de Meststoffenwet, uitgaat van de geproduceerde hoeveelheid melk (en dus niet de geleverde hoeveelheid). Bij de geproduceerde hoeveelheid melk gaat het bijvoorbeeld om:

- melk geleverd aan de zuivelfabriek;
- melk voor de kalveren;
- antibioticamelk;
- melk voor eigen gebruik;
- melk die verkocht wordt aan niet-zuivelbedrijven;
- melk die verwerkt wordt tot bijvoorbeeld kaas.

In de mestboekhouding is vaak alleen rekening gehouden met de geleverde hoeveelheid melk. Wanneer ook rekening wordt gehouden met de niet-geleverde melk, kan dit leiden tot een overschrijding van de beschikbare fosfaatrechten en van de gebruiksnormen, en/of het niet voldoen aan de mestverwerkingsplicht. Bovendien komt bij overschrijding van de gebruiksnormen de derogatie automatisch te vervallen.

Beroep op overmacht GLB-subsidies

Voor het ontvangen van de GLB-subsidies gelden verschillende voorwaarden. Wanneer door extreme situaties niet aan alle voorwaarden kan worden voldaan, is een beroep op overmacht mogelijk. Dit moet echter wel tijdig gebeuren. In de praktijk gebeurt dit vaak te laat, waardoor het beroep wordt afgewezen.

Wat is overmacht?

Met overmacht worden extreme situaties bedoeld, die niet te voorspellen of te voorkomen waren. Ook overlijden of een onverwachte onteigening wordt als overmacht gezien.

Melden overmacht

Overmacht moet binnen vijftien werkdagen gemeld worden op mijn.rvo.nl. Deze periode begint op het moment dat het mogelijk was de overmacht te melden. Met de melding moet een bewijs van de situatie meegestuurd worden.

Nieuwe Gemeenschappelijke landbouwbeleid

Het huidige Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) loopt tot het einde van dit jaar. In het nieuwe GLB vanaf 2023 maken agrariërs aanspraak op hectaresteen voor duurzame landbouw als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen. Dit wordt 'conditionaliteit' genoemd en komt in de plaats van at nu 'cross-compliance' heet.

Met het stellen van conditionaliteiten wil men voorkomen dat activiteiten die een agrariër onderneemt een negatiever effect hebben op klimaat en leefomgeving.

Eco-activiteiten

Agrariërs kunnen onder het nieuwe beleid kiezen voor eco-activiteiten binnen de ecoregelingen die passen bij hun bedrijf. Dit zijn doelgerichte betalingen voor activiteiten, die een bijdrage leveren aan vijf doelen: klimaat, bodem/lucht, water, biodiversiteit en landschap. Per doel en in totaal moet een landbouwer een minimaal aantal punten behalen. Dit aantal is afhankelijk van de oppervlakte landbouwgrond die bij het bedrijf in beheer is en de regio. Er zijn in totaal 26 mogelijke eco-activiteiten, maar een deel hiervan wordt pas na 2023 ingezet.

Betalingsrechten vervallen, andere oppervlakte

De hoeveelheid hectares waarvoor de agrariër een aanvraag kan indienen, zullen ook veranderen. In het nieuwe GLB wordt het systeem met betalingsrechten losgelaten. De basisbetaling wordt uitbetaald op alle hectares landbouwgrond die een landbouwer in beheer heeft. Dit wordt aangevuld met landschapselementen, die nu naast de beteelbare oppervlakte liggen en waar de landbouwer het beheer over voert, zoals heggen, hagen, bomenrijen, poelen en boerensloten. De landschapselementen kunnen vanaf 1 oktober in het perceelsregister van RVO worden ingevoerd.

Opgave eco-activiteiten in najaar 2022

Voorafgaand aan het jaar waarin de activiteiten van de eco-regeling worden uitgevoerd, moet de landbouwer aangeven dat hij of zij wil deelnemen, inclusief de beoogde activiteiten. Dat betekent dus dat komend najaar de aanmelding voor het jaar 2023 moet plaatsvinden.

Grasland omzetten in bouwland

Wanneer u van plan bent dit jaar blijvend grasland om te zetten in bouwland, heeft dat tot gevolg dat het bouwlandareaal groeit. In het nieuwe GLB moet 4% van het totale bouwland ingezet worden als niet-productief bouwland (bijv. akkerranden). Hiervoor kan een vrijstelling worden verkregen als minimaal 75% van de grond grasland is. Daarnaast behoort 'langjarig grasland (minimaal 5 jaar)' tot de eco-activiteiten. Het omzetten van blijvend grasland naar bouwland kan dus gevolgen hebben voor de nieuwe ecoregeling.

Simulatietool eco-activiteiten

Komende zomer zal door RVO een simulatiemodel beschikbaar worden gesteld, waarmee u voor uw bedrijf kunt bekijken welke eco-activiteiten mogelijk zijn en welke vergoeding daar tegenover staat.

Aanvullende maatregelen op 7e actieprogramma Nitraatrichtlijn

In november 2021 is het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn (7^e AP) vastgesteld. Bij de vaststelling hiervan is opgemerkt dat de doelen voor verbetering van de grondwaterkwaliteit op termijn worden behaald in bijna alle gebieden, behalve het lössgebied. Voor de doelen ten aanzien van de oppervlaktewaterkwaliteit van de Nitraatrichtlijn en de landbouwopgave van de Kaderrichtlijn Water, zijn aanvullende maatregelen nodig.

Over de aanvullende maatregelen zijn gesprekken gevoerd met de Europese Commissie, die hebben geleid tot een addendum op het 7e AP. De Europees commissaris van Milieu heeft laten weten dat daarmee de derogatieaanvraag deze maand in het Nitraatcomité behandeld kan worden. De besluitvorming volgt op een (veel) later moment. Het kabinet houdt er rekening mee dat als derogatie verleend wordt, hieraan aanvullende eisen, voorwaarden en/of beperkingen worden gesteld.

Extensivering landbouw

Het kabinet wil de landbouw extensiveren door opkoop van bedrijven en afwaardering van gronden. Dit richt zich niet alleen op de veehouderij, maar ook op akker- en tuinbouwbedrijven op uitspoelingsgevoelige gronden. Gedwongen opkoop is daarbij een mogelijkheid.

De veehouderij zal hiermee naar verwachting met meer dan 30% krimpen. Deze afname zal een grote verlichting geven op de mestmarkt, waarmee ook de fraudedruk kan verminderen, met name als dit gericht wordt op de gebieden met de grootste veedichtheid (Noord-Brabant, het noorden van Limburg en Gelderse vallei).

Verlaging mestproductieplafonds

De mestproductieplafonds zullen naar beneden worden bijgesteld, om te voorkomen dat de ruimte die door de opkoop van bedrijven zal ontstaan opnieuw wordt ingevuld.

Grondgebondenheid melkveehouderij

De melkveehouderij zal uiterlijk in 2032 volledig grondgebonden moeten zijn, waarbij ook een aanzienlijk areaal (deels permanent) grasland hoort. De komende maanden zal deze koppeling tussen grondgebondenheid en het aandeel (permanent) grasland dat een melkvee- of rundvleesveebedrijf (zoog- en weidekoeien) moet hebben, nader uitgewerkt worden.

Vervolgens zal in de tweede helft van dit jaar een wetsvoorstel ter consultatie worden gelegd.

Brede beekdalen

Het kabinet wil in beekdalen in de zandgebieden van Centraal Nederland, Oost-Nederland en Zuid-Nederland bufferzones van 100 tot 250 meter inrichten. In die zones zal overgegaan worden op natuurinclusief graslandbeheer met het uitmijnen van nutriënten. De grond wordt eventueel opgekocht en verpacht, dan wel verkocht aan beherende partijen ten behoeve van bijvoorbeeld natuurgrond of natuurinclusief grasland met uitmijnregime. Het kabinet wil per 2027 de bestemmingsplannen voor deze gebieden laten wijzigen, waarmee de verplichting tot bijvoorbeeld natuurgrond of natuurinclusief grasland met extensieve begrazing wordt vastgelegd. De bijbehorende afwaardering van de grond voor de landbouw wordt gecompenseerd.

Plaatselijke maatregelen

Voor specifieke grondsoorten worden nog aanvullende maatregelen genomen. Voor zand- en lössgronden kan het, zoals eerder aangekondigd, gaan om teeltverboden voor uitspoelingsgevoelige gewassen. Voor alle grondsoorten kan het verder gaan om de volgende maatregelen: uitmijnen van fosfaat, versralen van de bodem (alleen afvoer gewas), multifunctionele bufferstroken, zuiveren van drainagewater (ijzerzand of houtsnippers), zuivering van oppervlaktewater (zuiveringsmoerassen) en verminderen van oppervlakkige afstroming.

Nationaal Programma Landelijk Gebied

Het kabinet wil komen tot een integrale aanpak van de drie internationale opgaven ten aanzien van natuur (stikstof), klimaat en water: het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). De stikstofaanpak wordt in mei van dit jaar gepubliceerd ten behoeve van een inspraakprocedure, zodat deze in de tweede helft van het jaar vastgesteld kan worden en in werking kan treden. De gebiedsplannen vanuit het NPLG moeten volgend voorjaar klaar zijn.

Subsidie voor cursus of advies over duurzame landbouw

Agrariërs kunnen vanaf 4 april vouchers aanvragen voor het volgen van een cursus of het verkrijgen van advies over duurzame landbouw via de Subsidiemodule agrarische bedrijfsadviesing en educatie (SABE).

Cursus over duurzame landbouw

Er kan een voucher van maximaal € 800 aangevraagd worden voor het volgen van een cursus bij een erkende opleidingsinstelling over het verlagen van de stikstofuitstoot, precisielandbouw of natuurinclusieve landbouw.

Advies over duurzame landbouw

Agrariërs die meer willen weten over duurzamer werken kunnen een adviesvoucher van maximaal € 1.500 aanvragen, waarmee advies verkregen kan worden door een erkende bedrijfsadviseur.

Bedrijfsplan voor omschakeling naar duurzame landbouw

Agrariërs die willen omschakelen naar duurzame landbouw kunnen een voucher van maximaal € 6.000 aanvragen voor het laten opstellen van een bedrijfsplan door een erkende bedrijfsadviseur. Met de voucher worden 80% van de kosten van het bedrijfsplan vergoed.

Aanvragen en afhandeling

Aanvragen kunnen ingediend worden vanaf 4 april 2022, 00:01 uur, bij RVO via Mijn Dossier (minimaal eHerkenning 2+ noodzakelijk). De aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst. De aanvraagperiode sluit op de dag dat het beschikbare budget wordt overschreden. Met een loting wordt bepaald welke aanvragen op de dag van sluiting in behandeling worden genomen. Gezien de verwachte belangstelling en het beschikbare budget zal de aanvraag direct op 4 april moeten worden ingediend.

Samenwerking kan ook pacht zijn

Een samenwerking kan ook pacht zijn. Dit blijkt uit een uitspraak van de Pachtkamer van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. Dit betekent dat als de samenwerking stopt, het gebruiksrecht van grond of gebouwen doorloopt.

A verpachtte sinds 2015 middels een tweejarige geliberaliseerde pachtovereenkomst 12,5 ha landbouwgrond aan B tegen een pachtsom van € 6.204,50. In 2017 werd een vennootschap onder firma opgericht, waarbij A het gebruik en genot van de grond en zijn kennis, arbeid en vlijt inbracht. B bracht het economische eigendom van de roerende zaken en het gebruik en genot van de onroerende zaken van zijn bedrijf in en ook zijn kennis, arbeid en vlijt. Er werd een resultaatsverdeling van 5% voor A en 95% voor B afgesproken. In december 2017 betaalde A € 6.204,50 aan B als voorschot op de winstdeling. Kort daarna overleed A.

B stelde dat hij nog steeds pachter was van de grond. Het aangaan van de vennootschap onder firma had alleen een fiscale achtergrond. De erven betwistten dat.

Het Pachthof nam als uitgangspunt: *"Een maatschap of vennootschap onder firma kan tevens een pachtovereenkomst omvatten als de ene vennoot overwegend grond inbrengt en de andere vennoot zijn arbeid. Het feit dat binnen de vennootschap meer afspraken bestaan dan alleen de ingebruikgeving van grond en de tegenprestatie, brengt niet zonder meer mee dat daar niet ook een pachtovereenkomst in begrepen kan zijn."*

Het Pachthof oordeelde dat A en B feitelijk de pachtrelatie hadden voortgezet in 2017 en dat de oprichting van de vennootschap onder firma daar geen wijziging in beoogde te brengen, maar slechts was om belastingheffing te voorkomen. De pachtverhouding was blijven bestaan omdat de rechtsverhouding, die tot stand was gebracht met de vennootschapsakte, in overwegende mate ook de trekken van pacht had. Dan vereist de pachtersbescherming dat de vennootschapsakte ook moet worden aangemerkt als een pachtovereenkomst. Bij gebrek aan steekhoudend verweer van de erven, betrof het dan een reguliere pachtovereenkomst. Het hof legde die overeenkomst vast.

Opmerking redactie

Door het vastleggen van een reguliere pachtovereenkomst krijgt de pachter alle bescherming die de wet biedt. Dit betekent onder meer dat de pacht doorloopt, ook als de samenwerking wordt beëindigd.

Belangrijke data

4 april 2022

Openstelling Subsidiemodule agrarische bedrijfsadvies en educatie (SABE)

T/m 15 mei 2022

Openstelling Gecombineerde opgave

T/m 15 mei 2022

Melding overdracht betalingsrechten

T/m 15 mei 2022

Aanmelding stikstofdifferentiatie

T/m 1 juni 2022

Aanmelding equivalente maatregel akkerbouw

T/m 30 november 2022

Aanvraag tegemoetkoming PAS-melders

T/m 1 december 2022

Aanmelding PAS-melders

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed. Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.